

Цифрова репрезентація книжкових пам'яток: підходи та шляхи реалізації

*Тетяна Павленко
Наукова бібліотека ХНМУ
2017*

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ

**Створення електронних колекцій документального надбання
книгозбірнями та іншими установами**

**Довгострокова програма НБ ХНМУ
Збереження, розкриття й ефективного використання фонду
раритетних документів**

**Обмежений
доступ**

**Організація
відділу-музею**

**Цифрова
репрезентація**

ЦИФРОВА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИЖКОВИХ ПАМ'ЯТОК

- Поетапний проект
- Першочергове оцифрування ретроколекції дисертацій
- Набуто певний практичний досвід
- Відпрацьовується технологічний цикл

ДВОЄДИНА МЕТА

Збереження оригіналів рідкісних та цінних видань впродовж більш тривалого терміну через обмеження їх використання

Наближення їх до потенційних користувачів через надання електронних аналогів у широкий науковий та культурний обіг

ЗАВДАННЯ

- Створення страхового фонду цифрових копій документів для довготривалого збереження інформації
- Формування оперативного фонду цифрових копій документів для організації доступу користувачів
- Паспортизація документів та створення електронного каталогу

ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ

- Комплексний підхід
- Дослідження документів de visu
- Інформативність
- Одноразове введення інформації та багаторазове її використання

ВИМОГИ

- Безпека та максимально дбайливі для першоджерел процедури сканування
- Якість та цілісність цифрової копії, автентичність графічних образів оригіналу
- Придатність електронного ресурсу для тривалого збереження, використання та зручного перегляду
- Можливість онлайн-доступу для користувачів

УМОВИ

- Наявність необхідних ресурсів та технічних засобів
- Готовність кадрів
- Планування та розробка регламентів
- Контроль виконання

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОЦЕС

- Забезпечує повний цикл шляху документа в процесі цифрової репрезентації
- Реалізація: робоча група у складі фахівців відділу зберігання фондів та інформаційно-бібліографічного відділу
- Технічна підтримка: адміністратор системи
- Куратор проекту: заступник директора бібліотеки з інформаційних технологій

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЦИКЛ

I етап

Відділ
зберігання
фондів

- Упорядкування фонду книжкових пам'яток та відбір видань: змістовний аналіз та фізична оцінка документа
- Сканування та пакетна технічна обробка відсканованого матеріалу
- Створення страхової цифрової копії документа у вигляді окремих зображень формату .jpg
- Створення оперативної (користувацької) цифрової копії документа у форматі .pdf з нанесенням водяного знаку приналежності НБ ХНМУ
- Передача документа та файлу його оперативної (користувацької) копії до інформаційно-бібліографічного відділу

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЦИКЛ

II етап

Інформаційно-
бібліографічний
відділ

- Первинна каталогізація та формування бібліографічної БД книжкових пам'яток ЕК для забезпечення доступу користувачів
- Публікація оперативної (користувацької) копії в Репозитарії ХНМУ і формування оперативного фонду
- Додавання адреси-ідентифікатора (гіперпосилання) на повний текст документа у Репозитарії ХНМУ до бібліографічного запису у БД ЕК для забезпечення зв'язку електронної колекції з базою бібліографічних метаданих
- Повернення документа до відділу зберігання фондів

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЦИКЛ

III етап

Відділ
зберігання
фондів

- Облік та упорядкування цифрових копій документів та створення страхового фонду для довготривалого збереження інформації
- Завершальна каталогізація та доопрацювання бібліографічних записів у БД книжкових пам'яток: внесення додаткових (службових) метаданих, що характеризують конкретне видання чи примірник, а також даних про наявність і технічні характеристики страхової цифрової копії
- Повернення документу на місце зберігання

ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ

Забезпечення життєвого циклу цифрових ресурсів в процесі репрезентації документів

- Створення
- Обробка
- Зберігання
- Опис
- Надання відкритого доступу

ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Створення і обробка цифрових копій

Єдиний апаратно-програмний комплекс

- Персональний комп'ютер (оперативна пам'ять 8 Гб, монітор діагоналлю 23")
- безконтактний проекційний сканер Fujitsu ScanSnap SV600
- програмне забезпечення Rack2-Filer Smart для Windows®

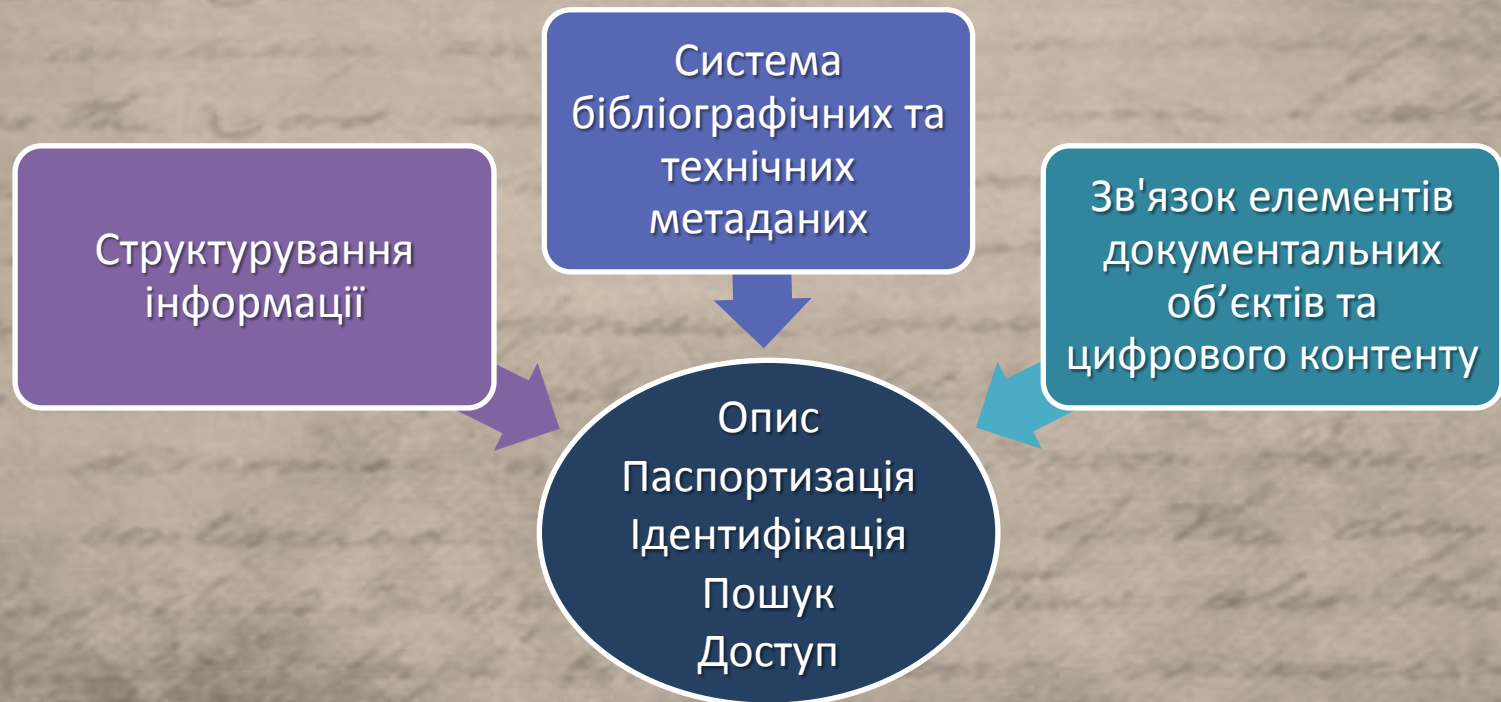

ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Каталогізація об'єктів

БД Книжкові пам'ятки у складі ЕК на платформі АБІС ІРБІС64

[http://ecat.knmu.edu.ua/cgi-](http://ecat.knmu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?LNG=&C21COM=F&I21DBN=RARY&P21DBN=RARY&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=&S21CNR=)

[bin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?LNG=&C21COM=F&I21DBN=RARY&P2](http://ecat.knmu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?LNG=&C21COM=F&I21DBN=RARY&P21DBN=RARY&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=&S21CNR=)

[1DBN=RARY&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=&S21CNR=](http://ecat.knmu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?LNG=&C21COM=F&I21DBN=RARY&P21DBN=RARY&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=&S21CNR=)

Базы данных

- Электронный каталог НБ ХНМУ
- Experimental
- Книжные памятники
- Проблемно-ориентированные БД
- Здоровье здоровых
- Миниинвазивные вмешательства
- Сердечно-сосудистые заболевания
- Вирусно-бактериальные инфекции
- Доказательная медицина
- Военная медицина
- Специализированные БД

Главная | Упрощенный режим | Описание

Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету

Книжные памятники - результаты поиска

Область поиска

Автор

Найдено в других БД: [Электронный каталог НБ ХНМУ \(2\)](#)

Формат представления найденных документов:
полный [информационный](#) [краткий](#)

Поисковый запрос: (<->A=ГИРШМАН, ЛЕОНАРД\$<->)

Общее количество найденных документов : 1

1. [Гиршман, Леонард](#)
Материалы для физиологии цветоощущения [Текст] : [диссертация] / Л. Гиршман. - Харьков, 1868. - 67 с.
Перевод заглавия: Материалы для физиологии цветоощущения
Характеристики экземпляра:
Экз. 64411 : картон (cardboard) ; подлинник ; хороший ; хорошее
Примечания об особенностях:
Экз. 64411 : На титульном листе печать: Библиотека читальня Профессионального союза студентов медиков.
Пометки владельца коллекции: На полях документа рабочие пометки на русском и немецком языках простым карандашом.

Перейти к внешнему ресурсу [Полный текст](#)
Экземпляры всего: 1
КХр (1)
Свободны: КХр (1)

Авторизация

Имя:

Пароль:

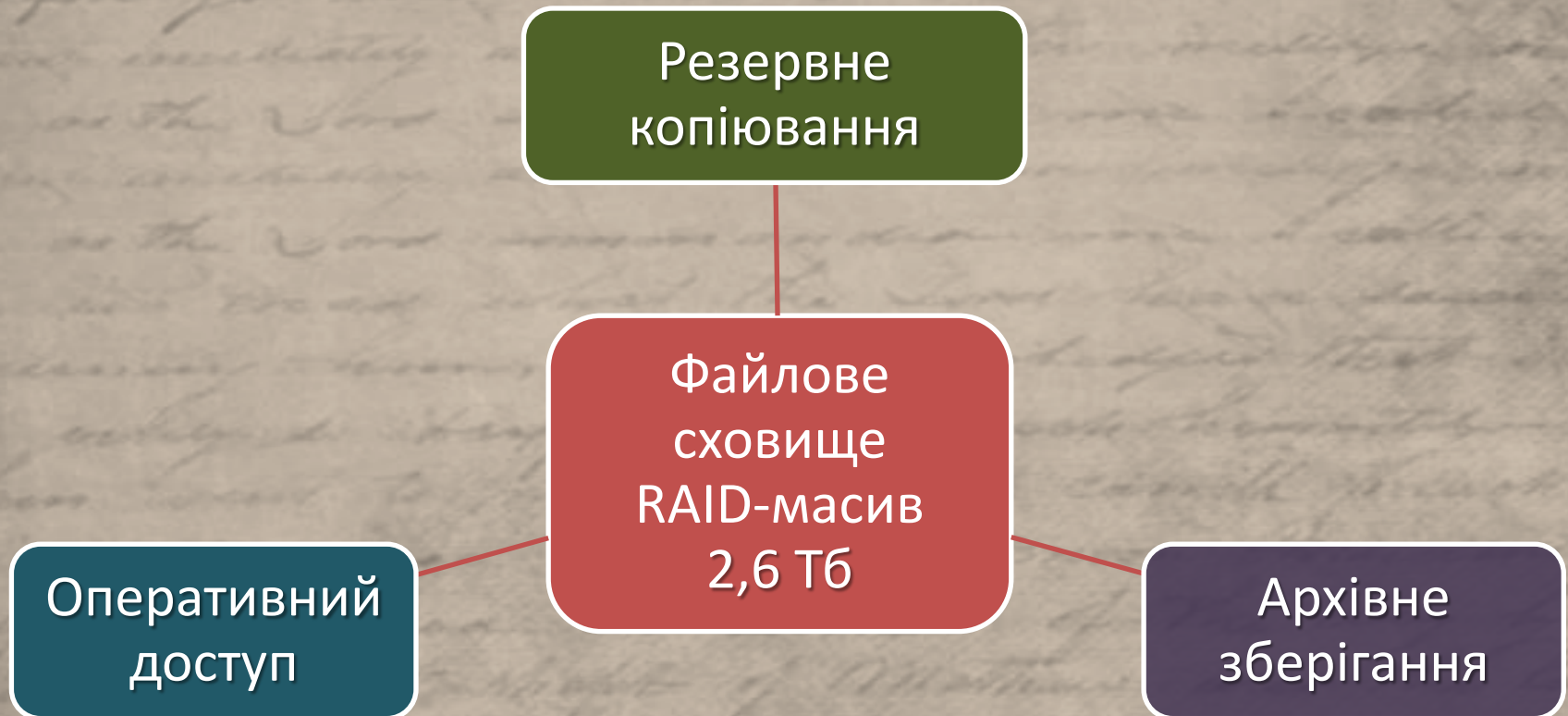
Вид поиска

- Стандартный
- Расширенный
- Профессиональный
- По словарю
- MESH-навигатор
- Статистика обращений

ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Зберігання цифрового масиву

ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Організація та управління оперативним фондом

Kharkov National Medical
University Repository

KhNMU

Repository

Інформаційно-
технологічна
система

Відкритий
електронний
архів

Веб-
орієнтована
кумулятивна БД

- Накопичення
- Зерігання
- Розповсюдження
- Пошук
- Доступ

<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12671>

Kharkov National Medical University Repository

KhNMU
Repository

[Про систему DSpace](#)

Шукати в архіві

[Детальніший пошук](#)

[Домівка](#)

Перегляд

[Фонди](#)
[та зібрання](#)

[Дати випуску](#)

[Автори](#)

[Заголовки](#)

[Теми](#)

Зареєстрованим:

[Оновлення на e-mail](#)

[Мій архів матеріалів](#)
вхід зареєстрованим користувачам

[Обліковий запис](#)

[Довідка](#)

[Про DSpace](#)

[Repository KhNMU >](#)
[Наукова бібліотека >](#)
[Книжкові пам'ятки >](#)
[Дисертації 1805-1920 рр. >](#)

Перегляд зібрання "Дисертації 1805-1920 рр." за групою - Дати випуску

Перейти на позицію у покажчику: (виберіть рік) (виберіть місяць)

Або ж введіть рік:

Сортування: за датою випуску Впорядкування: за зростанням Вивести на сторінку: 20 Автори: усі

Відображення результатів від 1 до 20 із 98

[далі >](#)

Попередній перегляд	Дата випуску	Назва	Автор(и)
	1863	Фізіологическое дѣйствие обливаній тѣла холодною водою и ихъ терапевтическое значеніе	<i>Афанасьевъ, Н.</i>
	1865	Разсужденіе о соединеніи спирта съ водою, представленное въ физикоматематической факультетъ И. С.-Петербургскаго университета	<i>Менделѣев, Д.</i>
	1868	Матеріали для фізіології цвѣтоощущенія	<i>Гиршман, Леонард</i>
	1872	Къ патологической анатоміи ртутнаго отравленія	<i>Каспарьянцъ, Иван</i>
	1873	Фізіологическое дѣйствие кокаина и его терапевтическое употребленіе	<i>Данини, Н.</i>
	1875	О вліяніи способа растягиванія (Distractionsmethode) на тазобедренный и кольнный суставы	<i>Морозовъ, Павел</i>
	1878	О вытяженіи нервовъ	<i>Подрезъ, Аполлинарій</i>
	1881	Низшіе организмы брюшнаго тифа (патолого-анатомическое изслѣдованіе) : съ 4-мя литографированными рисунками	<i>Якубовъ, Емельянь</i>

ФОРМАТИ ФАЙЛІВ

Технологія прямого оцифрування оригіналу методом репродукції

Страховий фонд

Зображення високої роздільної здатності (600 dpi) у форматі JPEG

Оперативний фонд

Багатосторінковий PDF-формат (без текстового шару) з нанесенням водяного знаку приналежності НБ ХНМУ і оптимізацією для веб-технологій

А. Н. 23

Серія дисертацій, допущених къ зачитѣ въ Императорской
Военно-Медицинской Академіи въ 1891—1892 году.

7 - ноя 2012

№ 64.

СТАРСТЬ.

Клиническое изслѣдованіе въ об-
ласти нервной системы и психо-
физиологіи.

ДИССЕРТАЦІЯ
НА СТЕПЕНЬ ДОКТОРА МЕДИЦИНЫ
А. Н. Алелекова.

L'enfance et la vieillesse méritent
une attention à peu près exclusive.
Davaud Fardel.

Il ne nous paraît pas nécessaire
d'insister sur l'intérêt particulier que
peut offrir l'étude des maladies des
vieillards. (Ibid.).

La vie a deux enfances; elle n'a
pas deux printemps. *Chateaubriand.*

Изъ клиники проф. И. П. Мерзеевскаго.

Цензорами дисертации, по порученію Конференціи, были проф.
академикъ И. П. Мерзеевскій, проф. академикъ И. Р. Тарха-
новъ и приватъ-доцентъ С. И. Данило.

С. ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія Я. Трей, Разъѣздъ, 43.
1892.

ричеський і костья проводимість. Вкусъ на горькое, кислое, сладкое и соленое. Обоняніе. Ослазаніе: а) кончикъ языка, б) кончикъ пальцевъ, в) слизистая оболочка губъ, г) тыльная поверхность пальцевъ, д) *thenar et hypothenar*, е) *glabella*, ж) тылъ кисти, з) спина, и) плечо. Чувство тяжести: а) кожа лба, б) кожа предплечія. Чувство температуры: а) тылъ рукъ, б) щеки, в) спина. Чувство приспособленія: а) лицо, б) туловище. Чувство боли. Кожа живота, кожа лба, кожа предплечія. Чувство мѣста. Мышечное чувство рукъ и ногъ. Время исчезновенія кожныхъ отпечатковъ на верхнихъ конечностяхъ и на нижнихъ. Субъективныя ощущенія. Походка и ея типъ. Сохраненіе равновѣсія.

Я далеко отъ мысли считать только что приведенную программу исследования идеально полной, обнимающей все вопросы нервной физиологии, напротивъ, въ ней много невыполненныхъ пробъ; такъ напр., весьма важно было бы сдѣлать рядъ наблюдений надъ скрытымъ періодомъ рефлексовъ, тоже важно было бы сдѣлать и относительно кривой мышечнаго сокращенія; опущено измѣреніе времени простой реакціи на различнаго рода раздраженія, и т. п. не менѣе важныя стороны вопроса о старческихъ измѣненіяхъ нервной системы и психики остались не затронутыми... Такого рода исследования требовали много трудно выполнимыхъ для меня условій, о которыхъ считаю лишнимъ говорить, а главное — затягивали работу на неопредѣленно долгое время, чѣмъ я не располагалъ. Не мнѣ судить о томъ, какъ выполнена эта программа, насколько важны и достоверны выводы моей работы, но позволю себѣ снова повторить, что при тѣхъ условіяхъ, въ какія я былъ поставленъ, добиться подчасъ какого-нибудь болѣе или менѣе достовернаго результата требовало не мало труда и терпѣнія. Особенно это тормозило работу при измѣреніи силы; иной разъ приходилось сдѣлать нѣсколько измѣреній у одного и того же субъекта въ различное время и при этомъ случалось уговаривать, чтобы показывали дѣйствительную силу, что эти измѣренія я не покажу въ контроль, и они не послужатъ поводомъ къ высыланію изъ богадѣльни.

Самъ по себѣ не считая своихъ исследованийъ безусловно-идеально вѣрными, я далеко отъ мысли приписывать и своимъ выводамъ идеальную степень совершенства и позволю въ наивной себѣ сослѣться на слова *Уисона* (*Теорія статистики*, стр. 44). «Какъ бы наблюденіе не было научно, абсолютныхъ истинъ оно не даетъ, а даетъ лишь истины приближительныя. Можно достигать, съ увели-

ченіемъ количества наблюдений, постепеннаго усовершенствованія и улучшенія, а вмѣстѣ съ тѣмъ и постепеннаго уменьшенія ошибокъ... но вполне устранить ошибки всетаки нѣтъ возможности... Какъ-бы наблюдатель не старался избѣгнуть обмана чувствъ, какъ-бы онъ ни старался превратить себя въ регистрирующій механизмъ; какія-бы механическія орудія не придумывалъ для лучшаго воспріятія происходящаго, онъ, по свойству своей природы и по несовершенству имъ сдѣланныхъ инструментовъ, ошибокъ избѣгнуть не можетъ». Но тѣмъ не менѣе «только числа раскрываютъ намъ законы всего существующаго» (*Вундтъ*. Душа человѣка и животныхъ. Русск. пер. т.).

II.

Ты думаешь, что наша жизнь зависитъ отъ времени? Нѣтъ, мы отъ дѣлъ старѣемъ...

(*Вандервель, Манфредъ*).

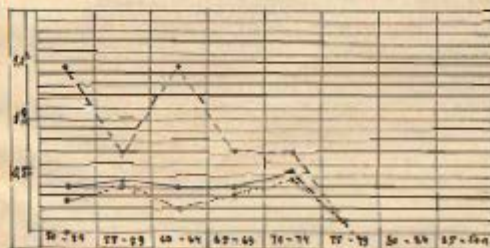
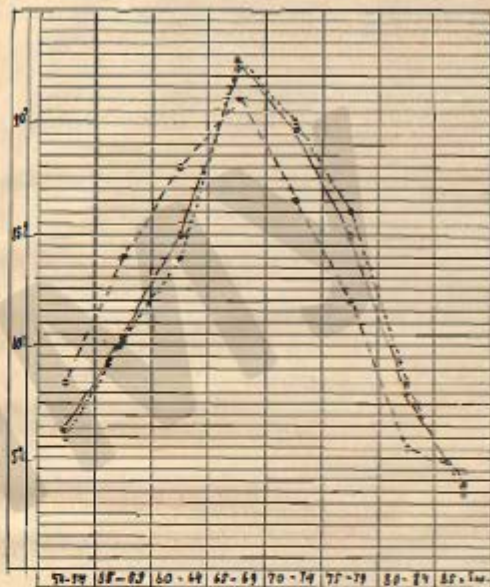
«Nous commençons à mourir du moment même où notre accroissement est complet» (*Reveillé-Parise. Traité de la vieillesse. Paris. 1853 стр. 10*).

Трудно установить тотъ моментъ съ котораго нужно считать начало старости, мнѣнія авторовъ на этотъ счетъ весьма различны и мнѣніе *Reveillé-Parise*, только что приведенное въ эпиграфъ настоящей главы, дышетъ печальнымъ пессимизмомъ. Неужели съ того момента, какъ только закончилась эволюція организма, сейчасъ же безъ промежутка, отдѣляющаго два періода, начинается увяданіе и медленное разрушеніе организма, ведущее его неизбежно къ печальному и необходимому концу — смерти? Что-же нибудь раздѣляетъ эти два періода? Если разсматривать жизнь, какъ движеніе, тогда періодъ эволюціи организма, пышный разцвѣтъ всѣхъ его функций, можно было бы назвать равномерно замедленнымъ движеніемъ подобно движенію тѣла, брошеннаго наклонно вверхъ, для этой аналогіи имѣются и нѣкоторыя основанія: въ періодъ первыхъ лѣтъ жизни развитіе тѣла, наростаніе вѣса, увеличеніе роста идутъ значительно быстрее, чѣмъ въ періоды позднѣйшіе; чѣмъ дальше, тѣмъ меньше и меньше эта величина — *g*, обозначающая ускореніе движенія въ механикѣ, въ биологии подъ этимъ знакомъ, сравнительно легко вычисляемому математикой для механики, нужно понимать множество слагаемыхъ, не всегда выражаемыхъ цифрою, именно: наростаніе вѣса, роста, объема, силы, совершенствованіе функций различ-

шая таблица; второй, четвертый и шестой столбцы ее показывают число призываемых в каждом возрасте, отдельно для обоих полов (за исключением 6, где оба пола взяты вместе), а 3, 5 и 7 процентное отношение.

Возраст.	Мужчинъ		Женщинъ		Всего	
	число.	%	число.	%	число.	%
50—54	23	8,49	106	6,01	128	6,35
55—59	38	14,02	170	9,74	208	10,31
60—64	49	18,06	234	13,40	283	14,04
65—69	57	21,03	400	22,91	457	22,65
70—74	45	16,61	348	19,93	393	19,48
75—79	32	11,91	278	15,92	310	15,37
80—84	15	5,53	150	8,59	165	8,18
85 и больше	12	4,43	61	3,50	73	3,62
Всего	271	100,00	1746	100,00	2017	100,00

Эти процентныя отношенія графически представлены на диаграммѣ № 1, гдѣ ординаты представляютъ эти отношенія въ процентахъ, а абсциссы—группы возрастовъ. Пунктирной линіей —, проведена кривая, соединяющая вершины ординатъ женщинъ, прерывистой (— —) мужчинъ, а сплошной — обоимъ поламъ вмѣстѣ. Замѣчу здѣсь, что этой сигнализациі я буду держаться и въ дальнѣйшемъ изложеніи. Наибольшее число призываемыхъ приходится на возрастъ отъ 65 до 69 лѣтъ. У мужчинъ этотъ максимум достигается постепенно, и кривая, изображающая это поднятіе, выпуклостью обращена вверхъ; у женщинъ, напротивъ, нѣтъ той постепенности: съ 60-лѣтняго возраста число призываемыхъ растетъ быстрее, кривая обращена выпуклостью внизъ. Достигнувъ апогея, обѣ кривыя начинаютъ падать и тутъ хотя и мало, но чувствуется, такъ сказать, уже обратное отношеніе. Явленіе понятное: до 60 лѣтъ старики еще сохраняютъ кое-какую запасъ силъ, кое-какъ, съ грѣхомъ пополамъ, работаютъ, перебиваются, борются съ нуждой и только боабынъ, лишаящая возможности работать, загоняетъ его въ богадѣльню; да кромѣ того, здороваго, не дряхлаго и не прихулять—вотъ почему и мало призываемыхъ въ раннихъ періодахъ старости. Чѣмъ старше, тѣмъ меньше и меньше силъ и возможности самому добывать себѣ прожитіе, тѣмъ настойчивѣе гонитъ нужда въ богадѣльню — и цифра призываемыхъ растетъ все выше и выше, а

А. М. М. М.

МЕТАДАНИ

Універсальний описовий стандарт книжкових пам'яток з використанням комунікативних MARC-форматів
Вимоги до метаопису: повнота і коректність представлення інформації

ПОПЕРЕДНІ ПІДСУМКИ

- Розроблені технології візуалізації друкованого надбання НБ ХНМУ в цифровому форматі відповідають поставленій меті
- Набутий досвід свідчить про позитивні результати збереження бібліотечних раритетів в поєднанні із заходами їх цифрової онлайн-репрезентації

ПИТАННЯ НА ЧАСІ

- Постійний моніторинг стану програмно-апаратного середовища щодо забезпечення надійності і тривалості зберігання інформації
- Створення умов для подальшого забезпечення оперативного доступу користувачів на умовах розвинених процедур пошуку
- Потреба безперервного підвищення кваліфікації персоналу внаслідок складності та високих темпів технологічного розвитку

Тетяна Павленко

заступник директора НБ ХНМУ
з інформаційних технологій

(057) 707 72 95

libr.knmu.edu.ua